

„ROBOTCHYJ NAROD“
(THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada.
THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA
Published monthly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA
Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. Subscription \$1.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ — одинокі соц. дем. часопис для цілої Америки; вона одна дає те знання, яке повинна мати кожна працююча, класово-свідомо людина. Хочеш знати, як здобути кращий лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш один долар, а адреса до него є:

ROBOTCHYJ NAROD
Box 3658 (St. B.) Winnipeg, Man.

День 1-го мая близько.

Наближається день... аж тяжко вимовити... День Інтернаціоналу...

„Он ваші „інтернаціоналісти“ ріжуть один одного в траншеях. Соціалізм збанкрутував! Братерство народів се дурна мрія! Дашіть свою дурійку, ставайте націоналістами!..“ Так посміхається ся з нас завалена в людську кров буржуазія...

Ні, не спинять серця втрати,
Не убоють найкращих сил,
Грім ворожої гармати
Не злякає буйних крил!

Ні, — у сім світовім божевілю, у сім паєнім танку капіталізму, у сім душачих гавах підступу та ошукі, у сій руйні світа та цивілізації, хай не буде між нами маловірних! Правда, сумно нам, що багато членів світового Інтернаціоналу зрадили свою ідею, але чи й нам піти за ними? Ні! Зрадили маловірні, полетіла за вітром повнізна національна полова, але цілне зерно борців Інтернаціоналу лишилось ненарушене. Наша наука соціалізму не може бути підбитою найбільшою кулею з круповської канони! Ся війна се не кінець ідеї соціалізму, але потверджене науки Маркса, що капітал став у своїм розвитку на останній щабель свій — взявсь до імперіалістичних завоювань... Але се йому нічого не помогло! Прийде час, і людство побачить, що воно билось за порожньої, обриженої кістки.

День 1-го мая, день Інтернаціоналу наближається! Хоч нас поменьшало, але на день 1-го мая не нахилим нашого старого, бувало у боях червоного прапора! Не похилить! але винесіть його на улаці, винесіть ту ознаку, ту благовість грядучих крадих днів, хай він прагадає зачадженому кровю людству, що в світі окрім їхньої ненажерливости є вищі ідеали, ідеали любови та братерства цілого людства! Ви чуєте, що там у тій закуті вайданами смертя Німеччині т. Лібкнехт в 64 полами соціалдемократії голосять: „Пролетарі усіх країв, єднайтесь!“ Австрійські інтернаціоналісти видали манифест проти війни. Тож бачимо, що навіть у тім ошукі війни трепоче, жие ще Інтернаціонал! Готуймо же відбутися день 1-го мая як личить свідомому пролетаріатові! А головним гаслом того дня хай буде, хай загреміть по цілому світу:

Живе Інтернаціонал!

З нагоди конвенції З. А. О.

Найбільше жита розбуркують в партійній роботі звідки. Тому що загальний зїзд Партії майже неможливо скликати через брак фінансів, ми примушені порішувати головніші зїздові справи референдумом, а в той самий час припоручемо агітаційним округам хоч раз на рік робити свої округні конвенції.

30-го квітня відділи Західного Агітаційного Округа відбудуть свою другу в черги округну конвенцію. Від часу першої конвенції, що була 15-го листопада 1914 року Західний Агітаційний Округ трамив ся не вважаючи на всі ті пригоди, що сонвалось на його голови. Ціле минуше літо було безробітє, потім майже усі члени фернійського та мішелського відділів були забрані „до невел“. Такий діяльний калгар, товариш як К. Драйзайтель теж туди дістав ся. Але се все не розбило нашої організації на Заході. Під проводом т. т. Баранюка та Мойсюка Західний Округ перебув біду і тепер готується до другої конвенції.

Після нашої думки три головних справи стоять

перед конвенцією до порішення.

1. Відновленє і розширенє пропаганди та організації на ті місцевости, де відділи підували або ще не організовані. Пряміром підупав відділ у Келгарі, Едмонтон ніяк не годен відродитись, а знов треба звернути увагу на організоване новог відділу у Дромгільер, Тайбер, по майнах на Броу-бренч та в напрямку Принс Руперт. Також з урядового справозданя видно, що „селетра“ в околиці Фенікс та Гренд-Форкс, оловові майни коло Нельсон у повнім русі — туди З. О. К. має вислати організатора. У Ванкувері лишилось мало наших людей, але не так мало, щоб не могли заклати відділу. Майні в Нанаймо роблять. Тракки після „The Labor Gazette“ будуть робити в Бріт. Колумбії ціле літо. Треба довідатись, що дієть ся в наших робітниками у Пранс-Пурт? Величезне поле до організації чекає на робітників. Се все конвенція має взяти під розвагу і так зарядити, аби був післаний в поле хоч один організатор.

2. Другою річею є справа партійного органу. Конвенція має мати то на увазі, що в червні сего літа кінець ся наш контракт з „Ранком“ і треба буде вибратись з комірного. Та не штука вибратись, але як вибратись і куди? Важанем членів Партії є мати свою від нікого незалежну друкарню. Се й наше бажанє, але до бажаня треба грошевої сили, щоб здійснилось воно. Тепер уже всі українські друкарні у Вінніпегу запровадили собі „лайногайпи“ і скорі машьны. Щоб наша друкарня могла триматись і витримувати конкуренцію боретьбу з иньшими друкарнями, ми мусьмо мати неосігрну машинерію як ті мають. Себто треба кругло і найменше \$5,000.

Правда, за минувшу зиму довг „Роб. Нар.“ значно зменьшив ся, завдяки господарській здібности теперішної Екзекутива, але пара соток партійному організації мало що допоможуть видрапатись йому на те становище, на яким він був хоч у 1913 р. Тут треба загального бажаня цілої Партії засукати рукави і видвинуті свій партійний орган з сего теперішнього упадку тай поставити на трівкі підвални. Західний Округ, коли бажє бачити „Р. Н.“ тажневником і у своїй власній друкарні, мусить тепер на сій конвенції добре обрідати се справу і помочи, але помочи фундаментально.

3. Третьою річею має бути питанє просвітної праці у відділах Західного Округу. В році 1910 західні відділи дуже багато справоздавали собі книжок і організували бібліотеки. Сей рух має знов відродитись на Заході. Та не лише бібліотеки завладати, але відділи мусять замовляти собі для колюпортажи книжки, виданя „Р. Н.“, так і в иньших книгарень та видавництв тай розпродувати ті книжки межі наших робітників кожний у своїй місцевости, бо тільки таким чином може ширитись просвіта.

Отсе пара уваг, яких ми тут подали під розвагу західним товаришам; — думаємо, що товариші не візьмуть нам се за але, але з доброю волею як і завжди їх візьмуть під розвагу і відбудуть свою конвенцію на добро та постуи нашої У. С. Д. П. в К а н а д і.

Думки про ньюарську конференцію.

В останнім ч. „Робітників“ подано справозданє в конвенції сїдїних відділів У. Ф. С. П. в Ньюарку. Між иньшими справами для нас найцікавішими будуть: „Національне питання“ і „Непорозумінє в У. С. Д. П. в Канаді“.

Коли перебіжиш очима увесь звіт тої конвенції з початку до кінця не вглублюючи ся в него, то виносиш дуже гарне вражєнє. Ся конвенція показує, що український соціалістичний рух в Соол. Державах зміцнюється ся, товариші дбають про піднесенє свого органу та ширеня організації. Промова т. Гладкого про відносини укр. пролетаріату до укр. національного питання чисто соціалістична. І в його поглядах від часу Союму видко відміну.

Загальна думка усіх бесїдників така, що український соціалістичний пролетаріат в Спол. Державах мусить боротись за національну свободу, за демократичну самоуправну Україну — лише дорогою соціалізму.

В справі непорозуміння в Ньюарку Партією конференція прийняла слїдуючу резолюцію: „В інтересі добра спільних завлєнь обох братніх партій уважаємо за конечне заперестати взаїмне поборюване себе, бо такі несправильні відносини наносять обом сторонам шкоду в їх розвитку та заострожують непорозуміння в такий тяжкий для нас соціалістичний момент.“ Далі конференція потвердила свою вірність ідеям Інтернаціоналу, нагадавши собі Цімервальдську міжнародну конференцію. Тож від усіх сих резолюцій віє духом будующам, духом згоди.

Ми радо вітаємо ньюарську конференцію, але мусьмо додати до неї кілька уваг. Насамперед що до „непорозуміння“ в нашою Партією. Звідки повстали вони? Не від нас! Стейтські товариші дали себе отуманити тим буржуазам, що тепер верховолять у „Федератії Українців в Злучених Державах“ — ся „оїлка“ зро-

била те, що натхнені ідеями Демидчука і Ко. стейтські товариші стали переслідувати наших канадійських, підозрівачи їх чорт зна в чім! А нам Канадійцям хотїло, щоб Українська Федерація Соціалістичної Партії трималась ідей своєї партії, не була попятачем жїтї буржуазів. З свого боку ми завжди за згодою.

Але щоб була згода — на то мало революції: треба щоб стейтські товариші діло показали, що воли за згодою. Першою річею згоди має бути для нас доказ, що У. Ф. С. П. як і її поодинокі члени не мають жадної сполуки з Ф. У. З. Д. як організацією буржуазною. Друге, розвратитись з буржуазними шматами. (напр. Народна Воля). Третя річ приймати без жадного застереженя усіх членів У. С. Д. П., що виїхали з Канади до Стейтів і далі приймати кожного нашого члена, котрий тільки виказуєть ся своєю легітимацийною карткою. Тимчасова Екзекутива У. Ф. С. П. і редакція „Робітників“ повинні повязати братерські аносини з нашою Екзекутивою, і порішувати усі справи без шкандало та вважлого шмарованя.

Також Ньюарська Конференція запропонувала на редактора „Робітників“ М. Січинського. Як нам відома М. Січинський найшпирїше працює як секретар буржуазної „Ф. У. в З. Д.“ Як же тоді розуміти ці слова і резолюції Ньюарської Конференції? Деяколі гваранція, що У. Ф. С. П. дійсно тримаєть ся ідеї міжнародного соціалізму? Факти показують щось иншого. У Детроїт наші канадійські товариші і наші переслідувані секретарем У. Ф. С. П., Федюшкою, У. „Робітників“ проголошуеть ся буржуазна мїна „Народна Воля“, а у „Народній Волі“ відділи У. Ф. С. П. дають свої оголошеня. Шо ж се?

Коли дійсно сїдїні відділи У. Ф. С. П. за згодою та Інтернаціоналізмом, то хай же ділом те покажуть!

Під розвагу членам У. Ф. С. П.

В однім з останніх ч. ч. „Нар. Волі“ ми з здивованєм прочтали заяву, що в Сп. Державах нема жадної Української Федерації Соціалістичної Партії. І се проголосила та часопись, яка оголошувала довгий час всілякі кавалки для У. Ф. С. П. в Америці є „Федератія Українців в Злучених Державах“.

Українська Федерація Соціалістичної Партії, Федерація Українців в Злучених Державах, дві федерації — з того плучання в головах малосвідомого робітництва, а з того виходить те, що записавшись до безпартійної „У. Ф. З. Д. український робітник на поклик написавшись і до У. Ф. С. П. відповідь соціалістичному організаторови просто в моста: „Що мені дві федерації?“ Таке сталось у нас в Канаді, як було організоване „Тов. Самоотїйна Україна“: Намі малосвідомі члени в Едмонтоні та Кардіф заявляли, що досить їм соціалізму, що хочуть спробувати націоналізму. І до нї в тих місцевостях соціалістичний рух завмер.

Хоч „Тов. Самоотїйна Україна“ була більш безпартійна і майже в соціалістичних руках (бо на 9 членів „Гельманської Ради“ — сімох була соціалісти), але бачучи, що темний робітник колотить см, ми мусїли ради вратованя У. С. Д. П. лишити те товариство і оголосити, що працювати над визволом України будемо без буржуазів.

Таж сама небезпека загрожує тепер У. Ф. С. П. І ми запитуємо наших стейтських товаришів, чи хочуть вони допустити, аби відї-

Робітники мають роути ввробляти, але не мають роузму, щоб те, що ввробляють утримати в своїх руках.

Промови Н

На днях англійські помістали амїс двох соціалістів. О промови виголосив кїм парламенти амїс лому свїтвом му рєдч проти німєцї алтаризму і проти го воєнного рєвогї цїалїст Керл Лїбкнега промова була на в російській Думї предїдательстванї соціалїстичної фракції — т Чхеїдає.

Великі простори ють одного від дрї двох соціалїстів. І багнетів, колочїї траншеї, канони і малого калїбру ють Росїю від Нї. По коли перечататї ви російського і нї соціалїстів, то в о мовях видно одні думки.

Соціалїст Лїбкнегує своє правителєтї переслідуваня, підпадають в Німєборді проти мїлітарїтї, котрі осмїлююгї дносити свій голозавойовуючих плян цького правителєтє луючих клас.

Товариш Чхеїдає промови говорив о сїдїмєтрої тих, котрі будїть собі союзники вили головною цїлє борбу проти прусьї алтаризму.

— Не освободжєтї від пруського мїму — говоритє він, на цїлі союзники, імперіалїстичну завойовуване новїрїй.

Товариш Лїбкне рїть о ростї реакції мєчнїяї, наводїть коли воєнні судї нї присуджували тїлько за літературу водї абе за промолопенїє в 1914

Товариш Чхеїдає рїть о розстріляньїх робїтників д ругих мїстах Роденних арештах в Петроградї.

Товариш Лїбкне дїть цїлий спис в

3 дум

Чеснам соціалїстїкї тої, хто п собі ою науку, пер раз сею ідею, п раз сей шлях за на по котрїм він повпата, прамує д дорогою з тим увїчи скорше, чя піє має дїйти до метї ченої цїля — дїячїшої будучности.

Після виказанї цїалїстїв(?) можїаєм амїнати, пє його в нївшу фогї пропавованє його опосїб в не — соції ми пропавандамї чачїм буде, кол

редакція „Робітника“ повинні повязати братерські носони з нашою Екзекутивною, і порішувати усі справи без шкандалю та звальняного шмарованя.

Також Ньюарська Конференція запропонувала на редактора „Робітника“ М. Сичинського. Як нам відомо М. Сичинський найкращий працовець як секретар уржованної „Ф. У.“ в З. Д. Як же тоді розуміти усі ці слова і резолюції Ньюарської Конференції? Де ж то і гарантія, що У. Ф. С. П. дійсно тримаєть ся ідей міжнародного соціалізму? Факти показують щось іншого. У Детройт наші канадійські товариші і наші ереслідувачі секретарем У. Ф. С. П., Федюшкю „Робітнику“ проголосують ся буржуазна мійка Народна Воля“, а у „Надодній Волі“ відділи У. Ф. П. дають свої оголошення. Шож се?

Коли дійсно східні відділи У. Ф. С. П. за угодою та інтернаціоналізмом, то хай е ділом те покажуть!

Лам У. Ф. С. П.

Видились слова „Народної волі“, що в Америці немає адної У. Ф. С. П., а е Ф. С. Д.? Політика вчать ас так: „Коли яка нова партія хоче побороги своїх ерогів і стати силою, то усуть насамперед відомемати себе від усіх існуючих партій чи організацій.“ У. Ф. С. П. як Данилу печери львів, оточена ржуваними організаціями богатами в гроші і людях і ті „керманичі народні“ склїчилися до купи у У. Ф. С. Д. Вони вілять Ф. С. П., коли та залягїд себе від них не віджуе. Першою річею треба відмінити наввисоко, бо ено подібне до буржуазної едерачії. Таке було в Канаді. Ми були — заляди „Українську Соціалїстичну Видавничу Спїлку“, ли ми трохи себе проголосили, тоді Ферлей в баню буржуазів закладає Українську Видавничу Спїлку“. Се примусило нас аз відмінити наше назвоко на „Видавничу Спїлку Робочого Народу“. Теж обоване наввисоко зробили еильківці у Стейтах, підивившись під У. Ф. С. П. ни від свого не відступїсь, тому наші стейтї товариші мусять відїти собі наввисоко хоч таке: Українська Ліга Соціалїстичної Партії. Для ра і розвитку соціалїстичного руху між Українцями пролетаріату Стейтїрадімо се Вам зробати архші.

Робітники мають розум обляти, але не мають рму, щоб те, що виробїть утримати в своїх ру-

Промови німецького і російського соціалїстів.

На днях англїйські газети помістили зміст промов двох соціалїстів. Одну з свх промов виголосив в прусьїм парламентї звїсний цїлому свїтові мужний борець проти німецького мілітаризму і проти свїтового воєнного рогаону — соціалїст Карл Лібкнехт. Друга промова була виголосена в російській Державній Думї предїсдателем нашої славної соціалдемократичної фракції — товаришем Чхеїдзе.

Великі простори відїлюють одного від другого свх двох соціалїстів. Цїлий ліе багнетів, колочи загорода, траншеї, канони великого і малого калїбру відїлюють Росїю від Німеччини. Но коли перечитати промови російського і німецького соціалїстів, то в обох промовах видно одні і ті самї думки.

Соціалїст Лібкнехт пїтнє своє правительство за ті переслїдуваня, котрим підпадає в Німеччинї воїборці проти мілітаризму, воїти, котрі осмілюють ся підносити свій голос проти завоювочих плянів німецького правительства і пануючих кїасє.

Товариш Чхеїдзе в своїй промовї говорив о брехні, о лицемїрїю тїх, котрі кажуть, будьтоби союзники поставили головною цїлею війни борбу проти пруського мілітаризму.

— Не освободжене Європи від пруського мілітаризму — говорить він, — мають на цїлі союзники, а често імперїалїстичну політику, завоюване нових територїй.

Товариш Лібкнехт говорить о ростї реакції в Німеччинї, наводить случаї, коли воєнні суди Німеччини присуджували на смерть тїлько за літературні переводи абе за промови, виголосненї ще в 1914 роцї.

Товариш Чхеїдзе говорить о розстріляню російських робїтників в Тулі і других містїх Росїї, о шоденних арештах в Москві і Петроградї.

Товариш Лібкнехт наводить цїлий спис видних ні-

мецьких „дїячїв“, котрі занимають ся доставкою воєнних припасів ворогам Німеччини. Він навїв случаї алїбекським сенатором, котрого засадили в тюрму за те, що він передав до розпорядимости Росїян свої копальні мїди.

Товариш Чхеїдзе не мїг навести случаїв доставлєваних російськими промисловцями воєнних припасів для Німеччини тїлько тому, що в Росїї сїх припасів і передше мало вироблялось, завдяки відсталостї нашого промислу. За те маючи і правлячї кїасї Росїї мають свої образці воєнної зради, воєнної грабєжї (Тут досить лиш пригадати образ жандарма Мясоедова або бушного воєнного міністра Сухомїяїнова).

— Правительство мобїлізує промисл, а промисл мобїлізує ся для грабованї народного добра, — заявляє Чхеїдзе, маючи на думцї, очевидно, ті нечуванї виски, котрі навивають наші купцї і підпрїемцї на рїжних воєнних замовленях і доставках.

По обидві сторони траншеї два соціалїсти скїзали майже одні і те саме. І се тому, що по воїх воюючих краях панують одні і ті самї порядки.

У воїх краях пануючі кїасї обманують народи, говорючи їм о якїхсь-то висших цїлах війни; тоді як всї вони, у всїх краях мають на цїлі тїлько грабоване народа.

У воїх краях можнї кїасї більше воєно говорить о оборонї вітчизни о любовї до краю. І в той же час самї безбожним способом обрабовують „свою вітчизну“, свій власний нарїд, е остановлюючи ся перед явною зрадою, коли се приносить користь.

У воїх краях говорять о борбі за цивїлізацію, за культуру. І у воїх краях віднимають у народа ті права і свободи, котрі були здобутї упертою боротьбою і котрі е одїноким запевненем цивїлізації і культури.

„Нов. Мир“.

3 думок пролетаря.

Чеснам соціалїстом е тїльки той, хто прибравши собі сю науку, перенївшивє раз сею ідеєю, признавши раз сей шлях за найлучший, по котрим він повинен ступати, прамує дійсно сею дорогою з тїм увїренем, що е скорше, чї пїзнїше він має дїйти до мети, до означеної цїлі — дїждатись луччої будучности.

Пїсля висказів деяких соціалїстів(?) можна соціалїзм змінити, перероблїти його в иньшу форму, вєсти пропаговане його в згідний спосїб з не — соціалїстичними пропагандами і вистарчаючим буде, коли назвемо

себе соціалїстами. Ні, братїчка, се зовсїм інакше!

Соціалїзм має бути все одїним: нїякої ему згоди з другими ідеями, тому що він виродивсь на те, щоб тїж поконати, а не з нами погодитись, їм піддатись.

Твердять лїдери У. Ф. С. П. в Америцї, що нам, соціалїстам треба приновитись до політики і вєсти собі хитру політику; ні, сватїку лїдери, — пролетарїат не знає хитрої політики. Для пролетарїату не хятра політика, — а чїста, отверта і завзята боротьба в хятрою капїталїстичною політикою. Нєпримарїма бо-

ротьба, а не хитре лїзанє рук! Не соціалїстам політїці піддаватись, а теперїшна система політїчна їм повинна і мусить піддатись. Тому старайтесь вибїтись в хитро наставленої на Вас сітки політїчної, а накїньте еї другим!

Говорять декотрі опїяєні національним повїнїаєм соціал-патріоти, що ся війна благословенна для Соціалїзму. — Ні, патріоти! Вїйна е благословенною тїльки для тїх, котрим она дає житє, а тїми е імперїалїсти. Соціалїстї она убиває. Соціалїзм — се ідея мару, любови народів. Як же отже можна благословити війну в той час, коли ми виваєєм проповідувати міжнародну згоду. Чи не плюємо собі самї в очї?

В борбі за вивїлі України зайшли слїпо декїє наші соціалїсти-патріоти аж так далеко, що спїльно з підплатченими австрїйськими агентами повїрили в вивїлі України черев Австрїю і готовлять народ до сего. Цїкаво що скажуть они тоді, коли Австрїя програє а народ не буде до нічого иньшого підготований?

Соціалїсти не здобувають своїх жадань проливом кровї, але і жебрачина в них не е прїнягою. Тому берїть щось, що посередничить межї тїми двома середствами і придержуйтесь того.

Є люди, котрі говорять, що робїтникові не потрібнї науки. Деякі знов твердять, що для бїдака ви старчить лишень знати чїтати молитви та кїерикальні байки. Всї отже они е ворогами пролетарїату. Ними е по найбільшї части попи і процї представники капїталїстичної сторони.

Тому хай нас не дївує се: системою опертї на вїзиску і рабунку ходять о те, чтобы до наємних мас не продер ся луч ширшого знанї і науки.

Наука виробляє здорово думуючих людей для вїлїної організації робїтничої.

Наука в головах богачів і їм запроданих профєсорів, се — орудїє до затемлюваня мас.

Наука в головах свїдомих наймитів, се сильна збрюа на розбитє капїталїстичного ладу. П. Ладан.

Пан і робїтник.

Пан їде в гарнїм автомобїлі, а робїтник тїпає пїшки підсакаючи від морозу. Робїтник зробив пановї той автомобїль і нїкола не вживає його. Чому?

Пан їсть найлїпшї страви, акі робїтник приготувив; робїтник знов приєрає в голоду, бо не має на що купити і бохонця хлїба.

Пан посїлає свого сина на університет (до найвисшої школи) тому, що він арабував працю робїтника, котрий черев се не має опромїєти послати свого сина навїг до початкової школи.

Жїнка пана вдягаєсь в прекрасні сукнї, акі зробив робїтник своїми моволами, жїнка робїтника ходить в подергїм лїхматю.

Демонстрація в Берліні.

В третїм числї „Впередї“, ор. Р. С. Д. Р. П. котрий виходить в Женевї, в Швейцарїї, поміщено статю п. а. „Нехай живе новий Інтернаціонал“, в котрій подано як факт образ демонстрації робїтників в Берліні.

„Нехай живе новий Інтернаціонал“ — се кїич“, котрий голосно рознесив ся понад головними улицями Берліна. Перестрашенї буржуї кїдалєсь в кїна кавярєнь і з перераженєм спогїядали на тїсячї робїтників і робїтницї, прїямуєчїх густими коломнами улицєю Unter die Linden.

Роздавались і другї не менше характеристичнї кїичї. „Долїв війну!“ „Ми хочем хлїба і мира!“ „Нехай живе Карл Лібкнехт!“

Величава демонстрація десїть тїсяч робїтницї і робїтників Гросберліна була великою несподїванкою для всїх. Правда, що ініціатори демонстрації удались були в просьбою о поперте своєї думки до головних лїдерів тої партії, котра була колїсь то Німецькою Соціал-Демократїєю, а котра тепер не їдна носить того їменя, але одержали відмовну відповїль.

Давши відмовну відповїль, високоповажана партїйна бюрократія думала, що таким чином дїло замре. Вийшло однак зовсїм иньше. В осїмїй годинї раню, дня 30 листопада, в день отворєня Райхстага, вїйшлоє ві всїх сторїн більше чим десїть тїсяч пролетарїв, котрі при звуках пієсьє Марселєзи і Інтернаціоналу цїстїлиєсь в осередок мїста. В центрі мїста вступила їм дорога кїнна поліція. Щоб не допустити їх в похідом на Фїрліхштрассє їх заатаковано.

„Рубайте, рубайте, так щоб кавалки з них летїли“, кричав патріотичний поліцейський лїйтнант.

У відповїль на се закїричали сумним але повним грози тоном жєнщини — „Нашї мужї вже помордованї, мордуйте нас тепер! І демонстрація продовжалась. Аж вечером відїльними гуртками, продовжуючи свої революцїонї пієснї, демонстранти розїшлись.

Пресї приказано мовчати. Але такого шїла годї скїрияти в цєнзурнїм мїшку. Правда, Шейдман, передаючи в Райхстагу свою інтервєляцію, не повєтїдав ся лї одним словечком не сїмїжнїти о тїм величєвної ваги фактї. Але швейцарськє соціалїстична прєса заголосїла о тїм в цїлїм свїтї. Нїякі підлїзні тона величєво дуєта — Шейдмана і Гольвєга не макїрюють того, що війна пролетарїату проти всїх рїководитєлів війни без рїжнїцї, проти всїх кровожадних обманьшкївїв началась отверто. Коли нїмецька оповїція буде достаточнє напіраючою, коли збавнїє ся доволодо Цї-

мервальдської конференції партїї переконують ся про широкїй відгомін того революцїонного факту — то скоро в других державах начнуть ся подїбнї демонстрації; благородна зарава переїде усї границї і переїне ся в остаточнїм раїї, в безоружного народа в нарїд уоружений. —

Тодї прїйде рїшачий час: Європа увїйде в нову, може бути не менше страшну і трудну, але за то в повну надїї, в єру одної, загальної, благородної війни — війни угнетєних всїх країн проти всїх гнобитєлів. Німецькі передовї пролетарї в супереч своїм прїявникам, взявши на себе чїстїх густими коломнами проти війни, змавають тїм обвинєне ві свого мїншого і доказують, що е ще не вї соціал-демократи перевернулиєсь в вїрних пахолкїв і що недалеко день, коли арозумївшї масє зумїють амінити хїд своїх опутаних прїводнїкїв, котрі своїм поступком збєщєстїли нїмецький пролетарїат.

Нїмецький соціалїст призиває жовнїрів обернути оружіє проти пануючих.

„Робїтники не повиннї більше битись в траншеях — они повиннї обернути оружіє, яке мають в руках проти свого спїльного ворога.“

Оттакими словами закїнчив свою промову в нїм. парламентї соціал-демократ Кароль Лібкнехт. Предїсдатель затримав його в промовї і попросив послів хто бажав слухати його дальше. Тїльки соціалїсти голосували за доволом тов. Лібкнехтовї кїнчити промову, вї буржуазїїні послаи голосували проти.

К. Лібкнехт кнчє хотїв скїнчити свою промову, але буржуазнї послаи заглушили його своїм ревом.

Тов. Лібкнехт критикував систему шкїльної науки, яка робить з ученикїв лїш вбїйцїв — мілітаристів.

„Ви навчаєте ваших дїтей на те, щоб єробити з них бєвдушнї машини... Під сю хвилю наука історїї і географїї лїш на те, щоб в учениках розвїнути дїку національну ненависть до Англїї... Вбїйство кронпрїнца Франца Фердинанда в Сараєвї, було для вас начє дар з неба, який дав вам нагоду перевєсти свої замїри в кроваві дїла. Коли буржуї начали протєстувати, тов. Лібкнехт скїзав: — „Се правда — ви боїтеєть правди!“

Чотїри послїднї річи.

- 1. Зорганїзований робочий люд здобудє владєть.
- 2. Він осудить капїталїстичний лад.
- 3. Знесє його.
- 4. Заведє соціалїстичний лад.

Адресар У. С. Д. П.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ У. С. Д. П. в КАНАДІ А. Дзьола Секретар Е. К. Box 3658, Winnipeg, Man.

ЗАХІДНИЙ ОКРУГ. (Альберта і Бр. Колумбія.) Секретаріат Західного Округного Комїтєту.

COLEMAN, ALTA. Paul Baraniuk, Box 158

Адреси секр. відділів. LETHBRIDGE, ALTA. C. Wyrostyk 788-12th St. A. N.

CANMORE, ALTA. H. Kizema, Box 222

BELLEVUE, ALTA. Wilna Dumka, F. Mokryi, Box 45

COLEMAN, ALTA. Society „Nadia“, Box 209, T. Gushul

HARDIEVILLE, ALTA. Widdil „Ochota“, S. Kuchurian

HAIRY HILL, ALTA. Victor Dowhaniuk

LAVOY, ALTA. W. Uchach.

TRAIL, B. C. Tow. „Promin“, Box 56

NEW MICHEL, B. C. Anton Kostashuk Box 56

FERNIE, B. C. Tow. Wolia, Box 510, N. Tkachuk

САККЕЧЕВАН.

REGINA, SASK. Prawdа, W. Purich 2028 McDonald St.

MOOSE JAW, SASK. Tow. Zoria G. Babych, 273 Home St. W.

МАНІТОБА.

WINNIPEG MAN. I. Uhryn, 1085 Burrows Ave.

ELMWOOD, MAN. J. Chorozny, Box 143 Louis Bridge

TRANSCONA, MAN. P. Dutka Box 208.

HADASHVILLE, MAN. U. S. D. Local I. Sawchyn, Box 1.

ОНТАРІО.

OTTAWA, ONT. Tow. Nove Zytie, N. Musij, 261 Rochester St.

TORONTO, ONT. M. Klopotiuk, 7 Aleco St.

WELLAND, ONT. Petro Shashka, Box 1435

WEST TORONTO ONT. D. Murawski, 117 Edwin Ave.

SAULT STE. MARIE, ONT. D. Sharabura, Box 176

TIMMINS, ONT. M. Kustryn, Box 114

HAMILTON, ONT. I. Sawchuk, 9 Brant St

КВЕБЕК.

LACHINE LOCKS, QUE. L. Zubrzycki, 73 E. 8-d Ave. Dominion Park.

MONTREAL, QUE. Tow. Borba, P. Kowalyszyn, 44 Manufacturer St.

Справозданя Відділів.

Вест Торонто, Онт.

Справоздане відділу в 1915 року. — Відділу відновив дня 19, серпня 1915. т. І. Стефанівський. Дійснах членів було 13. Приходу було \$22.00, розходу \$20.45.

Чвертьрічне справоздане в 1916 р. — Відділ має 10 дійсних членів, бо інші товариші виїхали до другого міста. Приходу було \$47.05, розходу \$11.38. В відділі йде жива робота.

Д. Муравський, секретар.

Салт Сте.Мері, Онт.

Справоздане Тов. „Воля“, відділу У. С. Д. П. ч. 5 від початку його заснована, се є від 10. падолиста 1913 р. до 31. марта 1916 р.

Рік 1913. Приходу \$22.30 розходу \$19.25, вістає готівки \$3.05. Членів вписало ся 37, дійсних членів було 12. Вібліотека вартости \$1.60. Відбув ся оден пропагандовий мітінг.

Рік 1914. Приходу \$176.47, розходу \$158.15, вістає готівки \$18.32. Членів вписало ся 19, дійсних членів було 10. Вібліотека вартости \$2.50. Було два мітінги, оден пропагандовий і оден адміністративний.

Рік 1915. Приходу \$26.87, розходу \$18.28, вістає готівки \$8.59. Членів нових вписало ся 2, дійсних членів було 6. Вібліотека вартости \$15. Відбув ся оден пропагандовий мітінг і три адм. засіданя.

Рік 1916 до 31. марта, Приходу \$18.34, розходу \$5.50, лишавсь готівки \$12.84. Нових членів вписало ся 3, дійсних членів було 7. Вібліотека вартости \$16.00. Відділ відбув три адм. засіданя.

Відділ передплачував часописі „Робочий Народ“ і „Каділо“.

До заряду відділу на 1916 рік належать слідуєчі товариші: І. Загарук організатор, Д. Шарабур секретар, Н. Кушнір касіер, Д. Захарків бібліотекар, О. Герелевич контролор, І. Барета і М. Андрейко вступники.

Д. Шарабур, секр.

Лашін Лакс, Кве.

Ціаорічне справоздане відділу в 1915 року і 3-місячне в 1916 р.

В 1915 р. мав відділ 10 членів. Адміністративних мітінгів було 3, пропагандових 2 відчати, оден про французьку революцію, другий про жите Т. Шевченка, дві забави і представлене „Січівський. Подозцький.“ Приходу було в членських вкладок, забав і т. п. \$66.55, розходу на опіачене льокаю і других річій \$73.64, недобору було при кінці року \$7.09. Маєтку має відділ в бібліотеці і других річах на \$97.95.

За тримісячний час 1916 року відділ мав кілька адміністративних мітінгів і устроїв одну забаву, в котрій було \$10.36 чистого приходу. Членів числять тепер відділ 10.

Л. Зубрицький.

Реджайна, Саск.

Відділ У. С. Д. П. Права ч. 19 відбув свої річні збори дня 27. марта 1916 р.

Справоздане відділу від 1. січня до 31. грудня 1915 року представляє ся так: Приходу було \$46.00, розходу \$45.78, в касі лишає 22 центи. Дійснах членів було 13. Відділ передплачував „Робочий Народ“, „Робітнич“ і „Гайдамаки“. Вібліотека є вартости \$7.00. Відділ послав своїм коштом делегата на Провінц. Конвенцію, яка відбула ся в Вінніпегу 2. мая 1915 р.

Відділ устроїв 6 пропагандових віч, 14 адмін. і 5 спеціальних засідань.

До заряду на 1916 рік є вибрані товариші: А. Кройтор організатор, В. Шурич касіер, І. Латчук секр. протокларний, Д. Манн бібліотекар, М. Орцівський гопсподар, Н. Мауриак і Н. Вучковський контролори. Нових членів вписало ся 8. Відділ переіменив свою назву в ім. Січівського на „Павда“.

Тримісячне справоздане в 1916 року. Приходу від 1-го січня до 31-го марта було \$54.16, розходу \$47.09, в касі лишає ся \$7.07.

В. Шурич.

Мус Джов, Саск.

Відділ У. С. Д. П. ч. 18 „Зоря“ відбув свої збори дня 2. цвітня. Причиною зборів була ревігнація т. Твардовського в організатора. На його місце вибрано організатором т. Т. Гриценюка, на прот. секретара т. І. Бабача.

Відділ відіграв 2 представлення: 18 марта, „Щара Любов“ і 25 марта „Американський Робітнич“, в котрих було разом приходу \$63 дол.

І. Бабич, секр.

Колмен, Альта.

Відділ У. С. Д. П. у Колмен, Альта. відбув свої річні збори дня 19-го марта 1916 року, на котрих представителював тов. П. Баранюк а секретарював т. Т. Гушул. Всі членв на зборах явились. Справозданя від 1-го січня до 31-го грудня 1915 року представляє як слідує:

Приходу було \$20.80, розходу \$17.65, отже в кінці року остало ся в касі \$3.15.

Бізнесові мітінги відбувались що дві неділи. Надзвичайних мітінгів відбулось 2, пропагандових 3, а також і 3 відчати.

Членів було 14, та в причини тяжких часів порозвадилась в ріжні сторони в пошукуваню на роботу і тепер лише осталося 5 діяльних членів. По справозданю приступлено до вибору нового заряду на 1916 рік і односторонно вибрано отовх товаришів: Тов. С.

Данилюк організатор а тов. Т. Гушул фін. секр.

Нововибраний уряд подакував членам за довіре і обіцяв щиро працювати для партійного добра.

С. Данилюк, Т. Гушул, організатор, фін. секретар.

Примусова військова служба в Канаді.

Манушого тижня відбуло ся в сали промислового бору в Вінніпегу зібране рекрутаційної ліги. Зібранем провадив судія Мадере.

Ухвалено слідуєчу резолюцію: Членв горожанської рекрутаційної ліги в Вінніпегу є переконані, що тепер власне надійшла пора до запровадження примусової військової служби в Канаді.

Резолюцією сю має завести судія Мадере до Оттави і там вплинути на домініяльне правительство, щоб воно виповнило ухвалу рекрутаційної ліги.

Сю саму резолюцію прийняли також рекрутаційні ліги других міст східної Канади.

Розумієсь, що до військової служби можуть бути покликані рожені Канадійці або натуралізовані горожани.

Інтерновані можуть піти на роботу.

Минулої суботи відбув ся в Вінніпегу мітінг представителів мілітарних властей і репрезентантів коливних компаній та визначних торговців збіжа, на яким обговорювано справу інтернованих австрійських підданих яких можна ужити при роботах на фармах. Порішено отже, що кождий інтернований має побирати 2 долари денної платні від фермера, з того має оплатити кошта подорожжя. Желієвичі компанії подали для інтернованих значну знижку, бо згодились числити лиш 1. цент від милі. Фармер має забезпечити роботу на сім місяців і що місяця має дати знати до компаній про побут робітника. Враді колиб такий інтернований утік фармер мусить повідомити команду сейчас. Кождий фармер, що хоче взяти собі робітників в поміж інтернованих в Брендоні може до 31 мая зголошитись до кемпі в Брендоні або лично, або писемно.

Тов. К. Бойчук.

Дня 1-го марта с. р. помер в Тімінс, Онт. тов. Бойчук, член відділу У. С. Д. П. Покійний був щирим членом відділу, до котрого належав через три роки. Т. Бойчук походив з села Раранча на Буковині і числив 38 літ жатя. По собі лишив незабезпечену жінку і троє малих діточок. Похорон відбув ся гарно при співучасть товаришів.

Пресовий фонд „РОБ. НАРОДА“

ШИПІНЦІ, АЛЬТА.

Збірка т. Т. Ташука на хрестинах в т. 3. Драпака. Ся збірка була пропущена в попереднім ч. „Роб. Народа“ і теперішній списе жертводавців не є повний, бо нема ту тих імен, що дали 45ц.

По 50ц. дали: Т. Ташук, Г. Мауриак, А. Кирилук, А. Виревіка і Г. Кирилук; по 25ц.: З. Драпака, А. Драпака, Н. Дроник, М. Дроник, П. Люк, М. Кирилук і Л. Кирилук; М. Вароніка 40 ц., О. Кирилук 10 ц. і Д. Кирилук 5ц. — Не подало імен, що зложили 45ц. Разом всего \$5.25.

ГІЛКРЕСТ МАЙНС, Алта.

І. Фроляк \$1.00.

ВІННІПЕГ, МАН.

Н. Н. 75ц.

ВЕСТ ТОРОНТО, ОНТ.

Д. Муравський \$1.50 і М. Мороз \$1.00.

ЛАШІН ЛАКС, КВЕ.

Відділ, У. С. Д. П. \$1.00.

САВТ СТЕ. МЕРІ, ОНТ.

Зібрав О. Герелевич, О. Герелевич і І. Загарук по \$1.25; П. Лармон і Н. Кушнір по \$1.00; Д. Захарків 50ц.

КИПЛІНІ, САСК.

А. Сеніщан \$1.00.

МІШЕЛ, Б. К.

П. Адам 50 ц. (Пропущено в попереднім числі.)

ЦАР, АЛЬТА.

А. Мавар 1 дол. (Жертвовано ще перед мартом, а не повітвовано.)

Жертводавцям сердечна подяка.

Фонд 120-ох.

ЛИМЕРИК, САСК.

Н. Романюк і П. Калакайло по \$2.00 за місяці март і цвітень. Разом \$4.00.

ТІМІНС, ОНТ.

Зложили за 4 місяці по 4 дол.: М. Валак, І. Одайський, Г. Рубанець, С. Рубанець і Д. Пляцан. Разом 20. дол.

МІШЕЛ, Б. К.

Н. Адам \$3.00 за тра місяці.

Честь і дяка тим товаришам, що не забувають на свій обовязок і присилають так потрібну поміч „Роб. Народоу“. Всеж таки не всі товариші се роблять. Деж Ви решта, товариші? Ану, відклякніть ся!

Фонд визволу т. Єремійчука.

ТІМІНС, ОНТ.

Г. Рубанець \$5.00, І. Одайський, М. Валон і Д. Пляцан по 1. дол. Разом \$8.00.

Комітет визволу т. Єремійчука складає жертводавцям щару подяку.

Повідомлене!

Сим подаю до відома всім інтересованим, що моя теперішня адреса є 834 Main St. разом в Всенародною Канцелярією, котра дося була під управою Вам добре знашого юстара J. G. Kimmel-a.

В будучности Канцелярія буде під назвою Всенародна Загальна Канцелярія, а властитель її є: J. G. Kimmel нотар і W. N. Kolisnyuk, управитель.

Всякі кореспонденції шліть на адресу: J. G. Kimmel & Co. 834 Main St. Winnipeg, Man. З поважанем В.Н. Колісняка.

Читайте і ширіть ВИДАНЯ ВІБЛЮТЕКИ „НОВИЙ СВІТ“!

Комп'є світа	10ц.
Нап Прометей	10
Червоний Кобзар, найкращий лист і деіаляція	10
Американський Робітнич	10
Робітнич Читанка	15
Віблія нап'яталіста	5
Золото і нуджа в Америці	10
Жінка і соціалне питання	10
Календар „Новий Світ“ на 1916 рік з гарними образами і цікавий змістом	25
„Добра Новина“ шгод. число	10
Перемисні карти по 100 карток за	\$1.35

NOWYJ SWIT, Box 1051, Montreal, Que. Can.

Хто пришле 5 дол., той дістає за 10 дол. книжок.

ПОШУКУЮ в важній справі партійний тов. Николу Дейдея.

Хто би о нім знав або він сам, хай зголосить ся на адресу секретаря відділу: J. Kassian, 60 Slater St. Ottawa, Ont.

СЕ НОВІСТЬ!

Вже випшла в друку і продаєт ся книжочка **ЖІНКА І СОЦІАЛЬНЕ ПИТАННЯ** написала Мей Вуд Саймонс, з англійського перевів Д. В. ЦІНА 10 ц, 25 за \$2.00, 100 за \$5.00.

Зміст книжочки поучачий і дуже цікавий; її повинна мати і читати кожда робітниця і робітник, та всі відділи і товариства. Пашіть за нею сейчас на адресу: Nowyj Swit, Box 1051, Montreal, Que, Can.

Родимці!

Чи хочете забезпечитись на \$1000 на випадок каліцтва, тяжкої слабости або смерти?

Ссим так то вступаєте в члени до УКРАЇНСЬКОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА в КАНАДІ.

Вписавшись в члени Укр. Зап. Тов. в Канаді, Ви забезпечуєте себе і свою родину. Во на випадок каліцтва, тяжкої слабости дістаєте запомогу, а враді смерті, Ваша родина чи вдоволиці дістають помертне.

Членське платять ся лише через двадцять років по \$10 на рік. По двадцятиох роках член перестає платити однак є членом і має право до запомоги на \$1000.

Членом товариства може бути кожда особа, мущина або жєнщина сімичисни 16-ти а не більше як 45 років свого жатя.

Ціль Товариства гарна і пожиточна, тому кождий Українець і Українка повинні належати до УКРАЇНСЬКОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА в КАНАДІ.

ПАМ'ЯГАЙТЕ РОДИМЦІ, що в єдности є сила, а помогати собі завжди то се діло свята.

Ті що хочуть вступити в члени або знатись з організованем Відділу по других містах, фармах або містечках, зводять листи на адресу: The Ukrainian Benevolent Society of Canada 9717 JASPER AVE. EDMONTON.

Ширіть Роб. Нар.

Увага!

Ми отримали сими днями великий запас книжок і Біблії.

ВЕЛИКА ВІБЛІЯ, Віблія ся обіймає 1073 сторін друку, мовою чисто українською; містять: Св. Письмо старого і нового завіта, всі книги Мойсея, всі пророків; євангеліє і всі посланія апостолів, даше родинну літопис. В гарній скіравій оправі 3.00

Оправлена в полотно коштує лише 1.50

Вже випшли в друку отсі давно пожадані книжки:

НОВИЙ ЗАВІТ 35.

РОЗВІЙНИК КАРМЕЛЮК часть II. Ціна за книжку 40ц.

РІНАЛЬДО РІНАЛЬДІНІ 25ц.

ПРО ПОЛОВІ СПРАВИ (четверте виданє) 30.

НАЙКРАЩІ НАРОДНІ ДІВОЧІ ПІСНІ 25.

ІВАН ДУРАК 25.

ЛІС МИКИТА 50.

СИЛА І КРАСА 25

RUSKA KNYHARNIA

850 MAIN WINNIPEG - MAN.

Важне!

На увагу тим, що хочуть наукових книжок. Сими днями ми набули дуже цікаві і наукові книжки, за якими між Українцями був великий попит.

Ксли бажаєте гарної наукової книжки, так сейчас замовте собі слідуєчі:

Про полові справи 30ц. (Четверте виданє)

Цар-Голод 25

Фільософія Штуки 70

Чудові оповіданя:

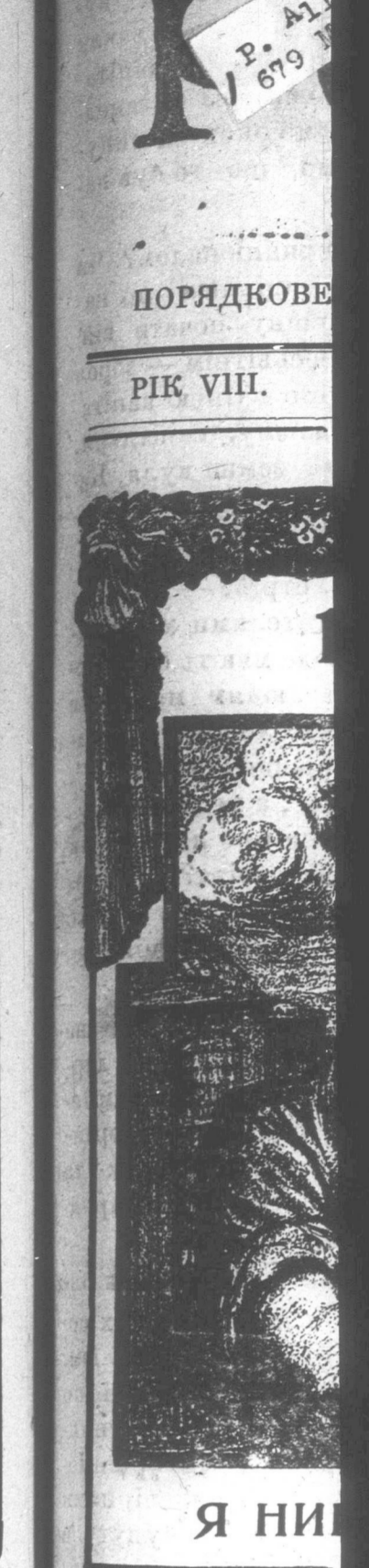
Рінальдо Рінальдїні 25

Діавольська справа 25

Іван Дурак (Толстог) 25

Промою вислати замовленя на адресу: Ukr. Robitnycsza Knyharnia 569 BELKIRK AVE. WINNIPEG, Man.

Пролет

Цей день нашого життя і сонячний день нашого Мая. В сей день ми робітники цілою дією братського протує оден до другого а богатірі збирають сили, аби зіпсути ркам їхне свята, а де ся — то й налякати.

Хоч одного дня в мусимо жита. Хоч о ми повинні скнутити ярмо покірливого рабства святаго, що тутвємо наше работво навісне для не ми усі* сили полоборотби за визвол пшо нам ті свята новазені церквою і вою? В них нема наста, хіба лише спаяній дають робучий шоб вона не подо безперестанної робв на нас є своє святаго. на сила не перенам того дня сотворшу волю.

Робочий Українсе роде! Хай і нам задо Канади буде свята день. Не йдіт ма а до робобіть мітінги і виходу улаці в червонымі рами, з ними ознакших домагань, завєротби і грядущої гні! Покажіть там дшо ви прокинулисєте до боротьби за свєтку честь і праважить вашим визволює ви розумієте, яде вробили для Канаціїк ви і ви вали усі канадійськїмі, що богато ватоток помодлено, бо